

Tento informačný list bol vypracovaný v spolupráci s Radou notárov EÚ (CNUE).

1 Ako sa vyhotovuje právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti (závet, spoločný závet, dedičská zmluva)?

Každá osoba, ktorá má 18 rokov alebo viac a je duševne zdravá, môže nakladať so svojím majetkom pre prípad smrti prostredníctvom závetu.

Závetca môže nakladať s celým svojím majetkom v závete. Špecifickou vlastnosťou bulharského práva je skutočnosť, že povinný dedičský podiel na majetku závetcu alebo osoby, ktorá zomrela bez závetu, je v každom prípade imúnny voči naloženiu s majetkom v závete, o ktorom sa teda dá predpokladať, že sa uplatňuje len na disponibilnú časť tohto majetku.

Naloženie s majetkom v závete sa môže uplatniť na celý majetok závetcu, na zlomok tohto majetku alebo na určitú položku majetku.

Naloženie s majetkom v závete môže byť aj podmienené.

Podľa Zákona o dedičstve (*Zakon za nasledstvoto*) návrh naloženia s majetkom v závete musí mať stanovenú formu, takže akákoľvek listina, ktorá sa odchyľuje od tejto formy, je neplatná.

Poznamenávame, že bulharské právo neumožňuje naloženie s majetkom v tom istom závete dvom alebo viacerým osobám, a to ani vo svoj vzájomný prospech, ani v prospech tretích strán.

Zákon stanovuje dve formy závetu: vlastnoručný alebo notársky overený.

Vlastnoručný závet musí byť v celom rozsahu napísaný rukou závetcu. Musí obsahovať dátum a podpis závetcu. Podpis musí byť umiestnený pod opisom naloženia s majetkom. Závet sa môže v zapečatenej obálke doručiť notárovi do úschovy. V takom prípade notár vyhotoví na obálke vyhlásenie depozitára. Závetca a notár podpíšu vyhlásenie, ktoré sa zapíše do osobitného registra.

Notársky overený závet môže byť uložený buď u notára, alebo u inej osoby, ktorá musí požiadať notára o zverejnenie závetu bezodkladne po tom, ako sa dozvie o závetovej smrti.

Ak táto osoba tak neurobí, ktorákoľvek zainteresovaná strana môže požiadať okresného sudcu príslušného v mieste začatia dedičského konania, aby stanovil lehotu na predloženie závetu notárovi na zverejnenie.

Notár zverejňuje závet vyhotovením vyhlásenia, v ktorom opíše stav závetu a uvedie poznámku o jeho otvorení. Vyhlásenie podpíše osoba, ktorá závet predložila, a notár. Doklad, na ktorom bol závet spísaný, sa pripojí k vyhláseniu a uvedené osoby parafujú každú stranu.

Notársky overený závet vyhotovuje notár v prítomnosti dvoch svedkov.

Závetca poskytne ústne vyhlásenie o svojom závete notárovi, ktorý ho zapíše v tomto znení a potom ho prečíta závetcovi v prítomnosti svedkov. Notár do závetu poznamená vykonanie týchto formalít s uvedením miesta a dátumu podpisania závetu. Závetca, svedkovia a notár následne závet podpíšu.

Ak závetca nemôže závet podpísať, musí uviesť dôvod a notár túto skutočnosť uvedie pred prečítaním závetu.

Na zverejnenie notársky overeného závetu notár, u ktorého bol závet v úschove, vyhotoví vyhlásenie, v ktorom opíše stav závetu a uvedie poznámku o jeho otvorení. Notár vyhlásenie podpíše. Doklad, na ktorom bol závet spísaný, sa pripojí k vyhláseniu a uvedené osoby parafujú každú stranu.

Závet možno výslovne odvolať novým závetom alebo vyhlásením do notárskej zápisnice, v ktorom závetca výslovne vyhlási, že odvoláva svoj predchádzajúci závet v celom rozsahu alebo sčasti.

2 Mal by byť tento právny úkon zaregistrovaný? Ak áno, ako

Podľa platných pravidiel registrácie sa výpisy zo zverejnených závetov, ktoré sa týkajú nehnuteľností alebo práv k nehnuteľnému majetku, musia registrovať.

Okrem toho každá registračná služba vedie aj abecedný zoznam (register) vyhradený na notárske spisy a závetu. V tomto zozname sú zaregistrované aj mená závetcov, ktorých notársky overené závetu notárstva vykonali, odvolania závetov a mená závetcov, ktorých vlastnoručné závetu boli odovzdané notárstvom do úschovy. V takom prípade je pri mene závetcu zapísané meno notára, ktorý má notársky spis alebo vlastnoručný závet v úschove.

3 Existujú nejaké obmedzenia slobodného nakladania s majetkom v prípade smrti (napr. povinný dedičský podiel)?

Ako už bolo uvedené, bulharské právo obmedzuje slobodu nakladania s majetkom po smrti. Tieto obmedzenia sú na prospech najbližších závetcových príbuzných: pozostalého manžela a detí a ak závetca nemá potomkov (deti alebo vnúčatá), pozostalých rodičov zosnulého.

Tieto obmedzenia sú stanovené v článkoch 28 a 29 Zákona o dedičstve a týkajú sa len prípadov, keď závetca má potomkov, pozostalých rodičov alebo manžela. V takých prípadoch závetca nesmie s majetkom nakladať alebo ho darovať, a tak nepriaznivo ovplyvniť povinný dedičský podiel týchto osôb. Iný podiel na majetku než povinný dedičský podiel predstavuje disponibilnú časť majetku závetcu.

Keď manžel neprežije závetcu, zákon vymedzuje povinný dedičský podiel takto:

1. v prípade jedného dieťaťa (vrátane adoptívneho) alebo potomkov dieťaťa: jedna polovica;
2. v prípade dvoch alebo viacerých detí, alebo ich potomkov: dve tretiny závetcovho majetku.

Povinný dedičský podiel pozostalého rodiča alebo pozostalých rodičov je jedna tretina a povinný dedičský podiel manžela je jedna polovica, ak je manžel jediným dedičom, alebo jedna tretina, ak sú pozostalí rodičia zosnulého.

V prípadoch, keď dedia potomkovia a pozostalý manžel, povinný dedičský podiel manžela sa rovná povinnému dedičskému podielu každého dieťaťa.

V týchto prípadoch sa disponibilná časť rovná jednej tretine majetku v prípade jedného dieťaťa, jednej štvrtine v prípade dvoch detí a jednej šiestine majetku v prípade troch alebo viacerých detí.

4 Ak právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti neexistuje, kto dedí a koľko?

Ako zosnulý nezanechal závet, dedičmi sú osoby oprávnené dediť zo zákona podľa týchto stanovených pravidiel:

Ak bol zosnulý slobodný a nemal deti, dedia pozostalí rodičia rovnakým dielom alebo pozostalý rodič (článok 6 Zákona o dedičstve, ďalej len „ZD“).

Ak zosnulý zanechal len predkov druhého stupňa alebo vzdialenejších príbuzných, najbližší príbuzní zosnulého si rozdelia majetok rovnakým dielom (článok 7 ZD).

Ak sú pozostalými len súrodenci, rozdelia si majetok rovnakým dielom (článok 8 ods. 1 ZD).

Ak sú pozostalými súrodenci a predkovia druhého stupňa alebo vzdialenejší príbuzní, súrodenci dostanú dve tretiny majetku a predkovia jednu tretinu (článok 8 ods. 2 ZD).

Ak bol zosnulý slobodný, ale zanechal pozostalé deti (vrátane adoptívnych), rozdelia si majetok rovnakým dielom (článok 5 ods. 1 ZD). Podiel dieťaťa, ktoré zomrelo skôr, prípadne jeho potomkom podľa dedičskej postupnosti (zastúpenie).

Ak zosnulý zanechal manžela, ale žiadne deti, predkov, súrodencov ani ich potomkov, zdedí celý majetok manžel (článok 9 ZD).

V prípade, že manžel dedí majetok zosnulého spolu s predkami alebo súrodencami či ich potomkami, manžel zdedí polovicu majetku, ak sa dedičstvo začne riešiť do desiatich rokov po sobáši. Inak manžel zdedí dve tretiny majetku. V prípade, že manžel dedí majetok zosnulého spolu s predkami a súrodencami alebo ich potomkami, manžel zdedí v prvom prípade tretinu majetku a v druhom prípade polovicu majetku.

Ak zosnulý zanechal manžela a deti, manžel a deti si majetok rozdelia rovnakým dielom (článok 9 ods. 1 ZD).

Keď niet fyzických osôb spôsobilých dediť v uvedených situáciách, alebo keď všetci dediči odmietnu dedičstvo alebo sa vzdajú práva dedičstvo prijať, dedičstvo prechádza na štát, okrem hnutelného majetku, obydlí, dielní a parkovacích garáží, ako aj pozemkov a nehnuteľného majetku určeného v prvom rade pre bytovú výstavbu, ktoré sa stanú majetkom obce, na území ktorej sa nachádzajú.

5 Aký orgán je kompetentný:

5.1 v dedičských veciach?

Prijatie možno vykonať podaním písomnej žiadosti okresnému sudcovi v okrese, v ktorom bolo začaté dedičské konanie. V takom prípade sa prijatie zapíše do osobitného registra.

Prijatie dedičstva možno vykonať aj bez podania písomnej žiadosti, keď dedič vykoná úkon, ktorým jasne naznačí svoj úmysel prijať dedičstvo, alebo keď dedič zatají zdedený majetok. V druhom prípade dedič stráca právo na svoj podiel na zatajenom majetku.

Alternatívne možno dedičstvo prijať na základe inventárneho súpisu, pričom dedič zodpovedá len v rozsahu prijatého dedičstva.

V takých prípadoch sa vyhlásenie o prijatí dedičstva na základe inventárneho súpisu musí vykonať písomne pred okresným sudcom do troch mesiacov odo dňa, keď sa dedič dozvedel o začatí dedičského konania. Okresný sudca môže túto lehotu predĺžiť až o tri mesiace.

Okresný sudca konajúci na žiadosť ktorejkoľvek zainteresovanej strany po predvolaní osoby oprávnenej dediť stanoví tejto osobe lehotu na vyhlásenie o prijatí alebo odmietnutí dedičstva. Ak sa proti dedičovi začalo súdne konanie, lehotu stanoví konajúci súd. Ak dedič neodpovie v stanovenej lehote, stráca právo na prijatie dedičstva.

V tomto prípade sa vyhlásenie dediča zapíše do osobitného registra prijatí a odmietnutí dedičstva.

Osoby mladšie ako 18 rokov, osoby vyhlásené za nespôsobilé spravovať svoje záležitosti, štátne a verejnoprávne organizácie musia dedičstvo prijať na základe inventárneho súpisu a toto prijatie musí byť vyhlásené písomne do troch mesiacov odo dňa, keď sa dozvedeli o začatí dedičského konania. Prijatie sa zapíše do osobitného registra, ktorý vedie okresný súd v okrese, v ktorom sa začalo dedičské konanie.

Pokiaľ ide o závetu, osoba, ktorá je držiteľom vlastnoručného závetu, musí hneď potom, ako sa dozvie o smrti závetcu, vyhľadať notára a požiadať o zverejnenie závetu.

Každá zainteresovaná strana sa môže obrátiť na okresného sudcu v mieste začatia dedičského konania, aby stanovil lehotu na predloženie závetu, ktorý má notár zverejniť.

Notár zverejňuje závet vyhotovením vyhlásenia, v ktorom opíše stav závetu a uvedie poznámku o jeho otvorení. Vyhlásenie podpíše osoba, ktorá závet predložila, a notár. Doklad, na ktorom bol závet spísaný, sa pripojí k vyhláseniu a uvedené osoby parafujú každú stranu.

Ak bol závet odovzdaný notárovi do úschovy (článok 25 ods. 2 ZD), uvedené kroky vykoná dotknutý notár.

5.2 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí dedičstva?

Dedenie sa uskutoční prijatím dedičstva. Prijatie nadobudne účinnosť v deň začatia dedičského konania.

Okrem prípadov výslovného prijatia prostredníctvom výslovného písomného návrhu možno prijatie vykonať aj bez podania písomného návrhu, keď dedič vykoná úkon, ktorým jasne naznačí svoj úmysel prijať dedičstvo, alebo keď dedič zatají zdedený majetok. V druhom prípade dedič stráca právo na svoj podiel na zatajenom majetku.

Okresný sudca konajúci na žiadosť ktorejkoľvek zainteresovanej strany po predvolaní osoby oprávnenej dediť stanoví tejto osobe lehotu na vyhlásenie o prijatí alebo odmietnutí dedičstva. Ak sa proti dedičovi začalo súdne konanie, lehotu stanoví konajúci súd.

Ak dedič neodpovie v stanovenej lehote, stráca právo na prijatie dedičstva.

V tomto prípade sa dedičovo vyhlásenie zapíše do osobitného registra prijatí a odmietnutí dedičstva.

Rovnaký postup sa uplatňuje aj pri odmietnutí dedičstva, ktoré sa zapisuje rovnakým spôsobom.

Pozornosť treba venovať aj povinnosti podľa článku 43 Zákona o miestnych daniach a poplatkoch (*Zakon za mestnité danatsi i taksí*), aby banky, poisťovne a iné právnické osoby, ako aj akékoľvek ďalšie subjekty, ktoré sú držiteľmi vkladov alebo dlžníkmi cenných papierov, hotovosti alebo iného majetku zaradeného do dedičského konania, o začatí ktorého sú informovaní, poslali inventárny súpis tohto majetku obci, v ktorej sa začalo dedičské konanie predtým, než bol takýto majetok splatený, dodaný alebo prevedený.

5.3 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí odkazu?

Uplatňuje sa postup prijatia alebo odmietnutia dedičstva.

5.4 na preberanie vyhlásenia o odmietnutí alebo prijatí povinného dedičského podielu?

Na odmietnutie alebo prijatie povinného dedičského podielu sa nevzťahuje žiadny osobitný postup. Dedič, ktorý je oprávnený na povinný dedičský podiel, ale nemôže ho prijať v plnom rozsahu z dôvodu odkazov a darov, sa môže obrátiť na príslušný súd s cieľom znížiť sumu takýchto odkazov a darov na rozsah potrebný na doplnenie povinného dedičského podielu po získaní odkazov a darov poskytnutých príslušnému dedičovi s výnimkou bežných darov.

Ak si dedič, ktorého povinný dedičský podiel je nepriaznivo ovplyvnený, uplatní právo na dedičstvo proti osobám, ktoré nie sú oprávnené dediť zo zákona, musí prijať dedičstvo na základe inventárneho súpisu majetku.

Na účely stanovenia disponibilnej časti dedičstva a sumy povinného dedičského podielu dediča sa všetok majetok, ktorý patril závetcovi v čase jeho úmrtia, zhromaždí v dedičstve po odpočítaní dlhov a akéhokoľvek zvýšenia dedičstva podľa článku 12 ods. 2 Zákona o dedičstve. Následne sa pridávajú dary (s výnimkou bežných darov) v závislosti od ich stavu v čase, keď boli darované, a hodnoty v čase začatia dedičského konania v prípade, že ide o nehnuteľnosť, alebo v čase, keď boli darované, v prípade hnutelného majetku.

Naloženie s majetkom v závete sa znižuje na pomernom základe bez toho, aby sa rozlišovalo medzi dedičmi a odkazovníkmi, ak závetca nestanovil inak.

6 Stručný opis konania na vysporiadanie dedičstva podľa vnútroštátnych právnych predpisov vrátane likvidácie dedičstva a rozdelenia majetku (zahŕňa to aj informácie o tom, či dedičské konanie začal súd alebo iný príslušný orgán z vlastného podnetu)

Dedičstvo sa likviduje súdnym alebo dobrovoľným rozdelením.

Každý spoluvlastník má právo na rozdelenie bez ohľadu na veľkosť jeho podielu. Každý dedič môže uplatniť svoj podiel v naturáliách, pokiaľ je to možné, a nerovnosť podielov sa vyrovná v peniazoch.

Dobrovoľné rozdelenie sa uskutočňuje so súhlasom všetkých spoluvlastníkov. Dobrovoľné rozdelenie má formu zmluvy. V súlade s článkom 35 ods. 1 Zákona o vlastníctve sa dobrovoľné rozdelenie hnutelného majetku s hodnotou prevyšujúcou 50 BGN alebo nehnuteľného majetku musí vykonať písomne a podpisy musia byť notársky overené. V prípade dobrovoľného rozdelenia sa pomyselný podiel každého spoluvlastníka na spoločnom dedičstve stáva osobitným a nezávislým vlastníckym právom k skutočnému podielu na majetku v spoločnom vlastníctve.

Súdne rozdelenie sa uskutočňuje v rámci osobitného konania upraveného v článku 341 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Na podanie návrhu na rozdelenie majetku sa nevzťahuje žiadna premlčacia lehota. Toto sporové konanie pozostáva z dvoch fáz.

Prvá fáza je zameraná na prípustnosť rozdelenia.

Spoludedič, ktorý navrhuje rozdelenie, predloží písomný návrh na okresný súd, ku ktorému priloží:

1. úmrtný list zvätku a osvedčenie o dedičstve;
2. osvedčenie alebo iný písomný dôkaz týkajúci sa dedičstva;
3. kópie návrhu a jeho príloh pre ostatných spoludedičov.

Počas prvého súdneho pojednávania môže ktorýkoľvek iný spoludedič predložiť písomný návrh na zahrnutie iného majetku do dedičstva. Už v rámci tohto prvého súdneho pojednávania môže ktorýkoľvek spoludedič vzniesť námietku týkajúcu sa práva iného spoludediča na účasť na rozdelení, veľkosti jeho podielu alebo zahrnutia určitého majetku do dedičstva.

Počas konania o rozdelení sa súde pojednáva o sporoch, ktoré sa týkajú pôvodu, adopcií, zvätkov, pravosti písomných dôkazov alebo návrhov na zníženie sumy majetku, s ktorým sa nakladá v zvätku, alebo darov.

Prvá fáza sa končí rozhodnutím o prípustnosti rozdelenia. Súd určí, ktorý majetok sa rozdelí medzi ktoré osoby a podiel každého spoludediča. Ak súd rozhodne, že rozdelenie hnutelného majetku je prípustné, rozhodne aj o tom, ktorý účastník rozdelenia ho bude mať v držbe.

Ak jeden alebo viac dedičov nenakladá s dedičstvom v súlade so svojimi dedičskými právami, súd môže v tom istom alebo v nasledujúcom rozsudku na návrh jedného z dedičov rozhodnúť, ktorí dediči budú používať ktorý majetok do ukončenia rozdelenia, alebo určiť výšku súm, ktoré majú používatelia zaplatiť dedičom za používanie.

Druhá fáza zahŕňa samotné rozdelenie. Určia sa podiely a konkrétny majetok sa rozdelí do výlučného vlastníctva jednotlivých účastníkov rozdelenia. Toto sa uskutoční vyhotovením vyhlásenia o rozdelení a losovaním. Súd vyhotoví vyhlásenie o rozdelení na základe odborného posudku v súlade so Zákonom o dedičstve. Po vyhotovení návrhu vyhlásenia o rozdelení súd predvolá účastníkov konania, aby im predložil vyhlásenie a vypočul si ich námietky. Súd potom vypracuje a vydá konečné vyhlásenie o rozdelení v súdnom rozsudku. Keď rozsudok s vyhlásením o rozdelení nadobudne účinnosť, súd predvolá účastníkov konania na losovanie. Súd môže rozdeliť zdedený majetok medzi účastníkov rozdelenia bez losovania, ak je určenie podielov a losovanie nemožné alebo príliš nevyhovujúce.

Ak sa majetok nedá rozdeliť a nemožno ho priradiť k žiadnemu podielu, súd nariadi jeho predaj verejnou dražbou. Strany zúčastnené na rozdelení môžu predkladať ponuky vo verejnej dražbe.

Ak je nedeliteľným majetkom obydlie, ktoré bývalo majetkom majetkového spoločenstva (syn. v bezpodielovom spoluvlastníctve) manželov likvidovanom po smrti jedného z manželov alebo po rozvode a pozostalý alebo bývalý manželský partner, ktorému boli zverené rodičovské práva týkajúce sa detí narodených v manželstve, nemá vlastné obydlie, súd môže na žiadosť tohto manželského partnera použiť obydlie ako dedičský podiel, pričom podiely ostatných účastníkov rozdelenia vyrovná prostredníctvom iného majetku alebo v hotovosti.

Ak je nedeliteľným majetkom obydlie, ktorýkoľvek účastník rozdelenia, ktorý v ňom žil v čase začatia dedičského konania a ktorý nemá žiadne iné obydlie, môže požiadať o jeho pridelenie k svojmu podielu, pričom podiely ostatných účastníkov rozdelenia vyrovná prostredníctvom iného majetku alebo v hotovosti. Ak tieto podmienky spĺňajú viacerí účastníci rozdelenia a uplatňujú si nárok na majetok, uprednostňuje sa osoba, ktorá ponúkne najvyššiu cenu.

Návrh na pridelenie možno predložiť najneskôr v priebehu prvého súdneho pojednávania, len čo sa stane vykonateľným rozsudok súdu o prípustnosti rozdelenia. Majetok sa ocení skutočnou hodnotou.

V prípade vyrovnania v hotovosti sa platba spolu so zákonným úrokom musí uhradiť do šiestich mesiacov od dátumu, keď nadobudne účinnosť rozsudok o pridelení.

Účastník rozdelenia, do ktorého podielu bol zaradený daný majetok, sa stane vlastníkom po uhradení vyrovnania v hotovosti spolu so zákonným úrokom v stanovenej lehote. Nezaplatenie v stanovenej lehote má za následok neplatnosť rozsudku o pridelení zo zákona a majetok sa ponúkne na predaj verejnou dražbou. Majetok sa môže prideliť inému účastníkovi rozdelenia, ktorý spĺňa požiadavky a požiadal o jeho pridelenie v stanovenej lehote bez ponúknutia na predaj verejnou dražbou, ak tento iný účastník rozdelenia ihneď splatí sumu stanovenú ocenením zníženú o hodnotu svojho podielu na majetku. Výnosy sa rozdelia medzi ostatných účastníkov rozdelenia na pomernom základe.

Súdne konanie o rozdelení sa môže ukončiť a dedičstvo sa môže zlikvidovať podľa dohody, ku ktorej dospeli účastníci konania a ktorá bola schválená súdom.

7 Ako a kedy sa niekto stáva dedičom alebo odkazovníkom?

Dedenie sa uskutoční prijatím dedičstva. Pred prijatím dedičstva môže osoba oprávnená zdediť majetok spravovať dedičstvo a podávať žaloby o určenie vlastníckeho práva na zachovanie dedičstva.

8 Sú dedičia zodpovední za dlhy zosnulého? Ak áno, za akých podmienok?

Nadobudnutím príslušného podielu (nerozdelený podiel) z dedičstva zosnulého nadobúda každý dedič alebo odkazovník pomyselný podiel z majetku a dlhov zvätku zahrnutých v dedičstve.

Dediči, ktorí prijali dedičstvo, sú podľa veľkosti svojich podielov zodpovední za dlhy, ktorými je dedičstvo zaťažené.

Dedič, ktorý prijal dedičstvo na základe inventárneho súpisu, je zodpovedný len do výšky prijatého dedičstva.

Prijatie dedičstva na základe inventárneho súpisu sa musí vyhlásiť písomne pred okresným sudcom do troch mesiacov odo dňa, keď sa dedič dozvedel o začatí dedičského konania. Okresný sudca môže lehotu predĺžiť až o ďalšie tri mesiace. Prijatie dedičstva sa zapíše do osobitného súdneho registra.

Osoby, ktoré nie sú spôsobilé na právne úkony, vláda a mimovládne organizácie prijímajú dedičstvo iba na základe inventárneho súpisu.

Ak jeden dedič prijme dedičstvo na základe inventárneho súpisu, ostatní dediči z toho môžu mať prospech bez toho, aby bolo dotknuté ich právo na prijatie alebo odmietnutie dedičstva.

Inventárny súpis sa vyhotovuje v súlade s Občianskym súdnym poriadkom.

Veritelia poručiťela a odkazovníci môžu do troch mesiacov od prijatia pristúpenia požiadať o vyčlenenie majetku zosnulého z dedičovho majetku. Takéto vyčlenenie nadobudne účinnosť, keď ide o nehnuteľné majetky, zápisom do záznamov nehnuteľného majetku zosnulého postupom podľa Zákona o katastri a registri majetku (*Zakon za kadastro i imotniya registar*) a pokiaľ ide o hnutelné veci, návrhom predloženým okresnému sudcovi, ktorý ho dá zapísať do osobitného registra prijatí a odmietnutí dedičstva.

Veritelia poručiťela a odkazovníci, ktorí požiadali o vyčlenenie majú prednosť pred tými, ktorí o vyčlenenie nežiadali. Keď o vyčlenenie požiadali veritelia aj odkazovníci, veritelia majú prednosť pred odkazovníkmi.

Exekučný titul vydaný proti zosnulému je vykonateľný aj proti majetku jeho dedičov, pokiaľ nepreukážu, že dedičstvo odmietli alebo že ho prijali na základe inventárneho súpisu. Keď dedič dedičstvo neprijal, súdny úradník stanoví lehotu podľa článku 51 Zákona o dedičstve a oznámi vyhlásenie dediča príslušnému okresnému sudcovi, aby mohol vyhlásenie riadne zaregistrovať.

Jedným osobitným prípadom, keď je dedič zodpovedný za dlhy zosnulého, sa zaoberá článok 150 Zákona o boji proti korupcii a konfiškácii nezákonne nadobudnutého majetku (*Zakon za protivodejstvje na korupcijata i za otnemane na nezakonno pridobitoto imuštjestvo*), v ktorom sa stanovuje, že akýkoľvek nezákonne nadobudnutý majetok sa skonfiškujú aj dedičom alebo odkazovníkom až do nimi prijatého rozsahu.

V takýchto situáciách práva štátu podľa tohto zákona zaniknú po uplynutí desaťročnej premlčacej lehoty, ktorá začína plynúť od dátumu nadobudnutia tohto majetku. Plynutie premlčacej lehoty sa však pozastavuje počas konania podľa dvanástej hlavy oddielu IV tohto zákona.

9 Aké doklady a (alebo) informácie sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľností?

Výpisy zo zverejnených závetov týkajúcich sa nehnuteľného majetku a práv k nehnuteľnému majetku musia byť zaregistrované. V prípade univerzálnych závetov sa existencia nehnuteľného majetku v príslušnom súdnom okrese osvedčuje vyhlásením obsahujúcim notársky overený podpis príjemcu a identifikáciu nehnuteľného majetku v príslušnom súdnom okrese, o ktorom má vedomosť. Toto vyhlásenie sa spolu so závetom predloží registračnému sudcovi v okrese, kde sa nachádza majetok.

Registračný sudca nariadi registračnému úradu v mieste, kde sa nachádza nehnuteľný majetok, aby ho zaregistroval vložení listín, ktoré podliehajú registrácii, do registrov prístupných verejnosti.

K návrhu na registráciu sa priložia dve notársky overené kópie závetov týkajúcich sa nehnuteľného majetku a práv k nehnuteľnému majetku.

Ďalšími listinami, ktoré podliehajú registrácii, sú zmluvy o rozdelení nehnuteľného majetku, vyhlásenia o súdnom rozdelení takého majetku, konečné rozhodnutia nahrádzajúce takéto vyhlásenia a návrhy veriteľov zosnulého alebo odkazovníkov na vyčlenenie nehnuteľného majetku zosnulého z dedičstva.

9.1 Je menovanie správcu povinné alebo je povinné na základe žiadostí? Ak je povinné alebo povinné na základe žiadostí, aké kroky treba podniknúť?

Vymenovanie správcu nie je povinné. Závetca môže ustanoviť jednu alebo viac právne spôsobilých osôb, aby konali ako správcovia.

Okresný sudca v mieste, kde sa začalo dedičské konanie, môže na návrh ktorejkoľvek zainteresovanej strany stanoviť poverenej osobe lehotu na prijatie vymenovania. Ak lehota uplynie a poverená osoba neprijala vymenovanie, bude sa to považovať za odmietnutie vymenovania.

Okresný sudca môže správcu odvolať z funkcie, ak je nedbanlivý alebo nespôsobilý, alebo koná spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s dôverou, ktorá bola udelená správcovi pozostalosti.

9.2 Kto je oprávnený vykonať právny úkon pre prípad smrti zosnulého a (alebo) spravovať dedičstvo?

Pozri odpoveď na predchádzajúcu otázku.

Vo všeobecnosti, ak zosnulý nezanechal závet ani nevymenoval správcu svojho závetu, ktorákoľvek osoba oprávnená dedičť môže spravovať dedičstvo a podávať žaloby o určenie vlastníckeho práva na jeho zachovanie až do prijatia dedičstva.

Dedič, ktorý prijal dedičstvo na základe inventárneho súpisu, spravuje dedičstvo, pričom je povinný uplatňovať rovnakú starostlivosť ako o svoje vlastné veci. Takýto dedič nesmie previesť na inú osobu nehnuteľný majetok počas piatich rokov a hnuťelný majetok počas troch rokov od prijatia dedičstva, pokiaľ to nepovolí okresný sudca; v opačnom prípade dedič zodpovedá za dlhy zosnulého bez obmedzenia. Takýto dedič sa musí za správu dedičstva zodpovedať veriteľom a odkazovníkom.

Keď bydlisko osoby oprávnenej dedičť nie je známe alebo keď je známe, ale táto osoba neprevzala správcovstvo dedičstva, správcu dedičstva vymenuje okresný sudca buď z vlastného podnetu, alebo na žiadosť zainteresovaných strán.

Správca musí vyhotoviť inventárny súpis dedičstva. Správca uplatňuje a uspokojuje nároky týkajúce sa aktív a pasív dedičstva. Na splatenie dlhov z dedičstva, odkazov a na predaj nehnuteľného majetku musí správca získať povolenie okresného sudcu.

9.3 Aké sú právomoci správcu?

Správca musí vyhotoviť inventárny súpis majetku a prizvať dedičov a odkazovníkov k účasti.

Správca preberá držbu dedičstva a spravuje ho v rozsahu potrebnom na výkon naloženia s majetkom v záвете.

Správca nemá právomoc na prevod majetku, pokiaľ to nie je potrebné a kým ho nepovolil okresný sudca, ktorý rozhoduje po vypočutí dedičov.

V prípadoch, keď správcu vymenoval okresný sudca, pozri odpoveď na otázku 9.2.

10 Aké doklady sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov zvyčajne vydávajú v priebehu alebo na konci dedičských konaní na účely preukázania postavenia a práv oprávnených osôb? Majú osobitné dôkazné účinky?

Ak závetca zanechal vlastnoručný závet, notár závet zverejní vyhotovením vyhlásenia, v ktorom opíše stav závetu a uvedie poznámku o jeho otvorení.

Osoby oprávnené dedičť zo zákona sa legitimizujú osvedčením o dedičstve, ktoré vydáva starosta obce posledného trvalého bydliska zosnulého.

Osvedčenie o dedičstve sa vydáva len v prípade osôb, ktoré v deň svojej smrti podliehali zápisu do registra obyvateľstva a o ktorých bol vyhotovený úmrtň list.

Ak zosnulý nie je bulharský občan, ale je zapísaný v registri obyvateľstva a úmrtň list o ňom nebol na území Bulharska vyhotovený, ako podklad na vydanie úmrtňného listu sa predkladá rovnopis alebo výpis z registra úmrtí, vystavený zahraničným miestnym matrikárom. Ak register obyvateľstva neobsahuje všetky údaje potrebné na vydanie osvedčenia o dedičstve, na osvedčenie občianskeho stavu, údajov o manželovi alebo manželke a príbuzných prvého stupňa v priamom rade, ako aj príbuzných druhého stupňa v bočnom rade sa musí predložiť úradný doklad vydaný príslušnými orgánmi štátu, ktorého štátnym príslušníkom je daná osoba.

Osvedčenie sa vydáva v súlade s článkom 24 ods. 2 Zákona o evidencii občanov a článkom 9 nariadenia o vydávaní osvedčení na základe registra obyvateľstva. Osvedčenie sa vydáva dedičovi zo zákona, jeho právnomu zástupcovi alebo tretím stranám, ak ho tretie strany potrebujú na uplatňovanie legitímnych práv alebo sú výslovne splnomocnené notársky overeným splnomocnením.

Na vydanie osvedčenia sú potrebné tieto dokumenty:

- žiadosť prostredníctvom formulára informačného centra registra obyvateľstva (GRAO), v ktorej sú uvedené podrobnosti o dedičoch po zosnulom a ktorú musí vyplniť dedič alebo osoba splnomocnená dedičom,
- kópia úmrtňného listu (ak bol vyhotovený v inej obci),
- identifikačný doklad žiadateľa,
- notársky overené splnomocnenie, ak žiadosť predkladá splnomocnený zástupca.

Táto webová stránka je súčasťou portálu [Vaša Európa](#).

Prívitáme vašu [spätnú väzbu](#), pokiaľ ide o užitočnosť poskytnutých informácií.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Posledná aktualizácia: 03/09/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.